

Wspólna Metoda Oceny (Common Assessment Framework) CAF

W grudniu 2016 r. NIST przejął funkcję i zadania Krajowego Koordynatora CAF realizowane dotychczas przez MSWiA. Działania Instytutu są kontynuacją projektu systemowego „Przygotowanie jednostek samorządu terytorialnego do stosowania Wspólnej Metody Oceny (CAF) w procesie mierzenia potencjału i dokonania przez szkolenia pracowników i pomoc doradczą”.

„Wspólna Metoda Oceny”, nazywana w skrócie CAF od angielskiej nazwy Common Assessment Framework, powstała w wyniku zaadaptowania sprawdzonego Modelu Doskonałości Europejskiej Fundacji Zarządzania Jakością (EFQM) do specyfiki administracji publicznej. Opiera się na założeniu, że efekty instytucji zależą od współdziałania jej przywódców, pracowników i partnerów w planowym wykorzystaniu zasobów na rzecz usług dla obywateli.

W pierwszym półroczu 2017 r. w NIST opracowano program szkolenia warsztatowego „Lider Samooceny CAF w jednostce samorządu terytorialnego”, którego celem jest upowszechnienie metody i przygotowanie do roli lidera projektu CAF.

Dotychczas przeprowadzono szkolenia CAF w 11 województwach: 28.02 kujawsko-pomorskie (Ostromecko), 10.03 łódzkie (Łódź), 31.03 lubelskie (Łuków), 11.04 warmińsko-mazurskie (Ostróda), 12.04 podlaskie (Łomża), 26.04 lubuskie (Żagań), 27.04 wielkopolskie (Turek), 26.05 małopolskie (Kraków), 30.05 podkarpackie (Rzeszów), 21.06 świętokrzyskie (Kielce), 28.06 mazowieckie (Warszawa). Do końca br. zaplanowano przeprowadzenie szkoleń w kolejnych 5 województwach.

NIST przygotował również zakładkę poświęconą CAF, w której zamieścił zaktualizowane dokumenty, w tym uproszczenie procedury Procedura Poświadczenia Jakości Zastosowania CAF. Instytut zapewnia wsparcie metodyczne dla obecnych i przyszłych użytkowników CAF (strona www.nist.gov.pl/zakładka CAF: m.in. podręczniki metody, wzory dokumentacji, dobre praktyki, literatura).

Ważnym aspektem działań Instytutu jest współpraca z Departamentem Służby Cywilnej KPRM, który pełni rolę Krajowego Korespondenta CAF oraz współpraca europejska w ramach Grupy Roboczej CAF.

W marcu br. odbyło się między-

narodowe webinarium na temat procedury poświadczenia efektywnego użytkownika Wspólnej Metody Oceny (PEF) pt. „Evaluation for improvement”. W webinarium zorganizowanym przez Włochy i Centrum Zasobów CAF EIPA w formie wideokonferencji, udział wzięli krajowi eksperci CAF, przedstawiciele Departamentu Administracji Publicznej MSWiA, Departamentu Służby Cywilnej KPRM i Krajowej Szkoły Administracji Publicznej im. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego oraz przedstawiciele Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego, zgromadzeni w siedzibie NIST oraz KPRM w Warszawie.

Ekspert NIST, dr Jarosław Matla, wraz z polską delegacją, reprezentującą Kancelarię Prezesa Rady Ministrów jako Krajowego Korespondenta CAF wziął udział w spotkaniu Grupy Roboczej CAF w Brukseli w marcu br.

Reprezentacja Instytutu uczestniczyła także w 9. Konferencji Jakości na Malcie, której motyw przewodni brzmiał: „Łączenie sił i pokonywanie ograniczeń dla lepszych dokonań i przejrzystej, integrującej administracji publicznej”. W konferencji wzięło udział ponad 300 osób.

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego wraz z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów prowadzi do **31 lipca br.** nabór dobrych praktyk, które prezentowane będą na pierwszej Polskiej Konferencji Jakości Administracji Publicznej, która odbędzie się 25 października 2017 r. w Warszawie. Szczegóły dotyczące konferencji wraz z formularzem zgłoszeniowym dostępne są na stronie internetowej <http://nist.gov.pl/wydarzenia/polska-konferencja-jakosci-ruszy-nabor-dobrych-praktyk-624.html>.

Zapraszam Państwa także udziału w kolejnych szkoleniach „Lider Samooceny CAF w jednostce samorządu terytorialnego”.

dr Iwona Wieczorek
Dyrektor Narodowego Instytutu
Samorządu Terytorialnego

Szkolenie „Lider Samooceny CAF w jednostce samorządu terytorialnego”, siedziba NIST, 10 marca 2017 r.

Wspólna metoda oceny jako narzędzie doskonalenia administracji samorządowej

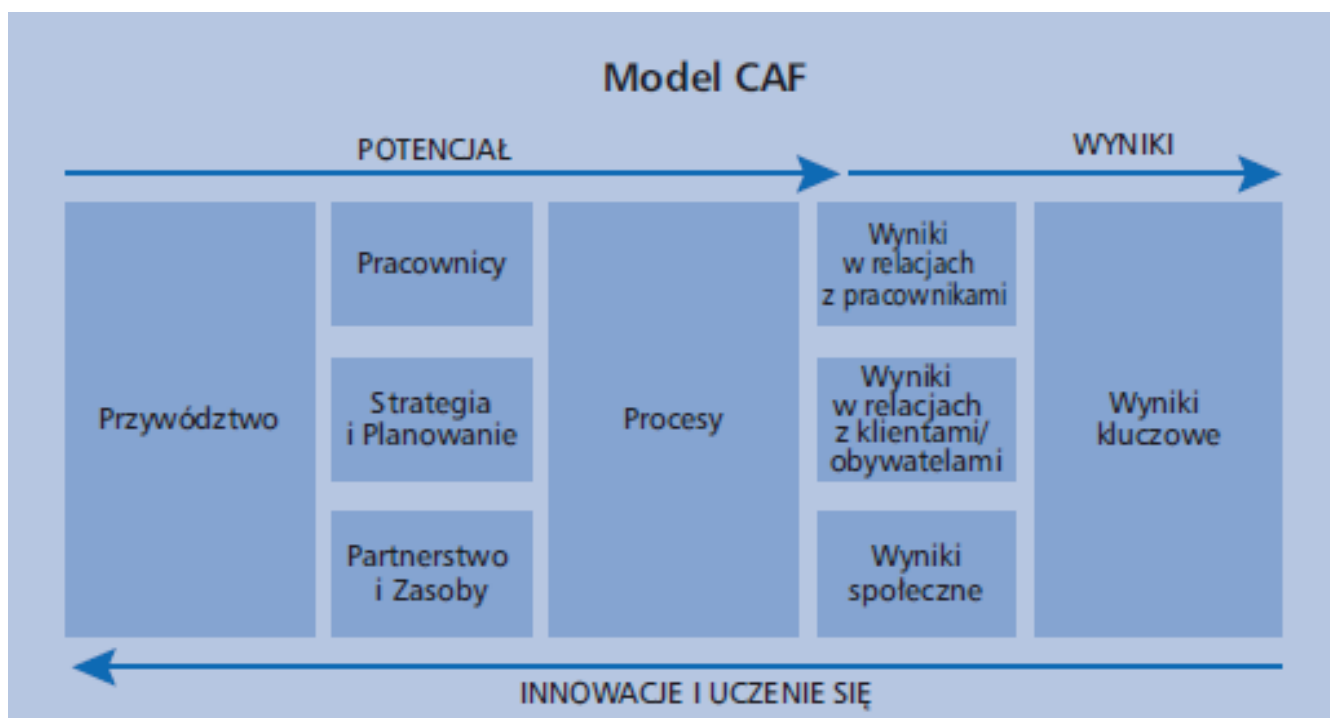
Wspólna Metoda Oceny (*Common Assessment Framework* - CAF) jest narzędziem całościowego zarządzania jakością w instytucjach publicznych, opartym na zaczerpniętej z sektora przedsiębiorczości filozofii Kompleksowego Zarządzania Jakością (*Total Quality Management* - TQM) i modelu doskonałości Europejskiej Fundacji Zarządzania Jakością (*European Foundation of Quality Management* - EFQM). CAF nie jest systemem zarządzania jakością, ale wspiera te systemy, jest z nimi komplementarny i synergiczny. Ponadto,

samoocena według metody CAF może stanowić element kontroli zarządczej lub „audytu zerowego”, poprzedzającego ubieganie się o certyfikat jakości.

Celem modelu CAF jest ułatwienie urzędom wprowadzania i utrwalania zasady ciągłego doskonalenia według pętli „zaplanuj-wykonaj-sprawdź-popraw” (Plan-Do-Check-Act - PDCA), upowszechnianie korzystania z Dobrych Praktyk i wzajemnego uczenia się pomiędzy organizacjami (*benchmarking*, *benchlearning*). CAF jako wspólny projekt kierownictwa i pracowników jest najbardziej ekonomicznym sposobem wprowadzania usprawnień, realizowanych i zakotwiczanych siłami pracowników, którzy tym samym stają się „współwłaścicielami” dobrych rozwiązań. Około 80% polskich użytkowników CAF stwierdziło, że metoda ta spełniła lub znacznie przewyższyła ich oczekiwania, a blisko 100% badanych uznało, że po-

winno się o niej informować inne instytucje (wg „Raport dotyczący badania użyteczności metody CAF 2006 i satysfakcji z wprowadzenia modelu wśród jednostek samorządu terytorialnego”). Należy dodać, że CAF jest wartością publiczną, a stosowanie Metody jest bezpłatne. Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego, jako Koordynator Krajowy CAF ds. JST zapewnia urzędom administracji samorządowej dostęp do informacji metodycznych (poprzez stronę www.nist.gov.pl/, zakładka CAF) oraz bezpłatne uczestnictwo w Procedurze Poświadczenia Jakości Zastosowania CAF.

CAF stanowi narzędzie szczególnie przydatne dla nowoczesnej administracji samorządowej, w której nie ma odwrotu od konsekwentnych reform. Samorządom przybywa zadań własnych, ustawodawca nieustannie wyznacza nowe cele, mieszkańcy chcą co-

Źródło: „Poświadczenie Jakości Zastosowania CAF”, tytuł oryginału: „CAF External Feedback”, Przekład z jęz. angielskiego: dr Jarosław Matla, Redakcja: Agnieszka Odolczyk, F5 Konsulting, Warszawa 2010. http://www.eipa.eu/files/File/CAF/PL_Brochure_CAF.pdf

raz lepszych i bardziej dostępnych usług. Toteż model Wspólnej Metody Oceny został bardzo chętnie przyjęty przez organizacje sektora publicznego w Polsce, gdzie jest stosowany od ponad 10 lat. **Tylko w ostatnich kilku latach zastoso-
wowało go ponad 400 instytucji samorządowych różnej wielkości i złożoności: od małych, liczących kilkanaście stanowisk administracyjnych, po wielkie organizacje, w których liczba pracowników wyraża się w tysiącach.** Ważnym bodźcem do stosowania metody CAF stało się wprowadzenie procedury, która umożliwia urzędom administracji samorządowej ubieganie się o certyfikat Poświadczenia Skutecznego Użytkownika CAF. Należy zaznaczyć, że „Poświadczenie” nie jest przyznawane za spełnienie określonych wymogów normy, jak ma to miejsce w przypadku systemów zarządzania, ale za poprawne zastosowanie Metody, jako narzędzia usprawniania urzędu i drogi wiodącej do trwałego zakotwiczenia Zasad Doskonałości.

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego z uwagą śledzi rozwój Wspólnej Metody Oceny i współpracuje w jej upowszechnianiu z Departamentem Służby Cywilnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, pełniącym rolę Krajowego Korespondenta CAF.

Od samego początku Wspólnej Metody Oceny Polska stała się jednym z najaktywniejszych krajów w Europie, wykorzystujących model CAF, a polski dorobek w tym zakresie jest imponujący.

1 lipca 2011 roku Polska po raz pierwszy w historii stanęła na czele Rady Unii Europejskiej, zgodnie z porządkiem ustalonym przez Radę Unii Europejskiej. Sprawowanie prezydencji było naturalną konsekwencją przystąpienia Polski do UE w 2004 roku i szczytnym obowiązkiem, wynikającym ze statusu państwa członkowskiego, wprowadzonym przez Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską z 1957 roku. Przez całe drugie półrocze 2011 Polska przewodniczyła pracom Rady UE, a ważnym akcentem polskiej prezydencji było przyjęcie przez

Polskę roli gospodarza VI Konferencji Jakości, która odbyła się w dniach 29–30 września 2011 w Warszawie. W trakcie konferencji zaprezentowano wyniki badania przeprowadzonego przez EIPA wśród użytkowników CAF w roku 2011 na temat doświadczeń ostatniego 5-lecia stosowania CAF, pod hasłem „Pięć lat CAF 2006: od dojrzewania do dojrzałości. I co dalej?”. Wśród 21 krajów uczestniczących w badaniu była także Polska, zajmując drugie miejsce w rankingu udziału respondentów (wskaźnik 4-krotnie przewyższający średnią statystyczną).

Opinie użytkowników Wspólnej Metody Oceny przyczyniły się do wprowadzenia udoskonaleń Modelu, zgodnie z zasadą filozofii Kai-zen „ulepszanie nie ma końca”. W ten sposób powstała aktualna wersja CAF 2013, która miała swą premierę podczas V Europejskiej Konferencji Użytkowników CAF w Oslo, we wrześniu 2013 roku.

Dotychczas ponad 400 polskich urzędów administracji samorządowej, głównie gmin wiejskich, zastosowało CAF w ramach projektów współfinansowanych ze środków UE, a Polska zajmuje trzecie miejsce w Unii pod względem liczby użytkowników CAF, zarejestrowanych w bazie Centrum Zasobów CAF EIPA. Nadal jednak istnieją „białe plamy” na mapie użytkowników Wspólnej Metody Oceny i występują obszary dziewicze, takie jak edukacja.

Ważną okazją promocji Wspólnej Metody Oceny jest zbliżająca się, pierwsza Polska Konferencji Jakości Administracji Publicznej, która odbędzie się 25 października w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, a której współorganizatorem jest Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego.

Udział Instytutu w pracach programowych i organizacyjnych jest wypełnieniem treści § 2. Statutu: „Instytut realizuje zadania na rzecz harmonijnego rozwoju samorządu terytorialnego i podnoszenia standardów jego działania, a także zadania związane z prowadzeniem badań i analiz w zakresie funkcjonowania samorządu terytorialnego. Do zadań Instytutu należy w szczególności (...)

wsparcie samorządu terytorialnego w zakresie zarządzania jakością oraz rozwoju potencjału instytucjonalnego jednostek samorządu terytorialnego”

Formuła Konferencji jest rezultatem dotychczasowych doświadczeń Szefa Służby Cywilnej oraz Europejskiej Sieci Administracji Publicznej. Jej motyw przewodni „Innowacje w administracji publicznej – rozrzutność czy inwestycja?” obejmie następujące obszary tematyczne: 1) obywatel w centrum uwagi administracji; 2) budowanie kompetentnej administracji; 3) rola administracji publicznej w tworzeniu, realizacji i ocenie polityk publicznych. W programie trzech sesji Konferencji znajdzie się także prezentacja 9 Dobrych Praktyk polskiej administracji publicznej.

Polska Konferencja Jakości Administracji Publicznej została pomyślana jako forum wymiany doświadczeń i upowszechniania innowacyjnych rozwiązań na rzecz poprawy jakości usług administracji rządowej i samorządowej. Tym samym jest znakomitą okazją do promocji Wspólnej Metody Oceny (CAF), docenienia stosujących tę metodę instytucji publicznych oraz wzmocnienia wizerunku Poświadczenia Skutecznego Użytkownika CAF.

Dr Jarosław Matla, Specjalista ds. CAF Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego, Ekspert Jakości Zastosowania CAF w JST, certyfikowany przez Europejski Instytut Administracji Publicznej.

9 Konferencja Jakości

W dniach 16-17 maja br. delegacja Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego wzięła udział w 9. Konferencji Jakości, zorganizowanej na Malcie w ramach sprawowania prezydencji maltańskiej w Radzie Unii Europejskiej. Motyw przewodni Konferencji brzmiał: „Łączenie sił i pokonywanie ograniczeń dla lepszych dokonań i przejrzystej, integrującej administracji publicznej”. Obejmował on następujące cztery podtematy sesji szczegółowych:

- Zarządzanie zasobami ludzkimi w służbie publicznej
- Integracja i współpraca w opracowywaniu i wdrażaniu polityki
- Dostarczanie innowacyjnych usług obywatelom i przedsiębiorcom na rzecz zaspokojenia potrzeb klienta
- Otwarte i przejrzyste rządzenie jako solidna podstawa.
- Obrady Konferencji rozpoczął swym wystąpieniem Gość Honorowy Konferencji, Premier Republiki Malty, Dr. Joseph Muscat. Wykłady przewodnie dla poszczególnych sesji wygłosili:
- Frank Van Massenhove, Przewodniczący Federalnej Służby Ubezpieczeń Społecznych Belgii
- Edward de Bono, światowy autorytet w dziedzinie psychologii i twórczego myślenia, autor 57 książek przetłumaczonych na 42 języki

- Dimis Michaelides, trener, wykładowca międzynarodowy i konsultant kreatywności, innowacyjności i przywództwa
- Andrea Halmos, Urzędnik ds. Polityki w Komisji Europejskiej
- Mario Cutajar, Sekretarz Biura Premiera Republiki Malty.

W ramach sesji równoległych tematu „Otwarte i przejrzyste rządzenie jako podstawa” zaprezentowano dwie Dobre Praktyki z naszego kraju, wyłonięne w drodze postępowania konkursowego, mianowicie:

„Twoje miasto – Ty decyduj”, Dobra Praktyka dotycząca holistycznych rozwiązań w dziedzinie partycypacji obywatelskiej, ze szczególnym uwzględnieniem budżetu obywatelskiego, zaprezentowana przez delegację Urzędu Miasta Lublin;

„Transparentne zarządzanie i współpraca z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, Dobra Praktyka w sferze rozwiązań, angażujących mieszkańców do uczestnictwa we wspólnych inicjatywach lokalnych, zaprezentowana przez delegację Urzędu Miasta i Gminy w Morawicy.

Ogółem w trakcie 20 sesji zaprezentowano 36 studiów przypadku z dziedziny administracji publicznej. Sesje satelitarne o charakterze warsztatowym były okazją do dogłębnej analizy prezentowanych tematów i wzajemnej wymiany doświadczeń.

Polska Konferencja Jakości

**POLSKA KONFERENCJA JAKOŚCI
ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

Ruszył nabór dobrych praktyk! Polska Konferencja Jakości Administracji Publicznej to forum wymiany dobrych praktyk i dzielenia się doświadczeniami w zakresie usług świadczonych na rzecz i dla obywateli. Jej celem jest:

- promocja i upowszechnianie innowacyjnych rozwiązań w administracji rządowej i samorządowej;
- rozwój możliwości dzielenia się wiedzą i nawiązywania bezpośrednich kontaktów pomiędzy przedstawicielami urzędów i instytucji zaangażowanych w świadczenie usług publicznych;
- zwiększenie jakości i skuteczność usług publicznych.

Za tytuł przewodni przyjęliśmy: „Innowacje w administracji publicznej – rozrzutność czy inwestycja?”. W ramach trzech sesji zostanie zaprezentowanych łącznie 9 dobrych praktyk z administracji rządowej i samorządowej, które nawiązują do tematów:

- obywatel w centrum uwagi administracji;
- budowanie kompetentnej administracji;
- rola administracji publicznej w tworzeniu, realizacji i ocenie polityk publicznych

Do zgłaszania dobrych praktyk zachęcamy przedstawicieli samorządów oraz urzędów administracji rządowej. Udział w konferencji pozwoli:

- zaprezentować osiągnięcia urzędu;
- nagrodzić wysiłek pracowników urzędu zaangażowanych we wdrażanie nowatorskich rozwiązań;
- zapoznać się z rozwiązaniami stosowanymi przez najlepszych i uczyć się od nich;
- zawrzeć znajomość z osobami, które zajmują się innowacjami w innych urzędach.

Szczegółowe informacje na temat konferencji znajdują się w wytycznych do opracowania dobrej praktyki dostępnych pod adresem <http://nist.gov.pl/wydarzenia/polska-konferencja-jakosci-ruszylnabor-dobrych-praktyk-624.html>

Formularz zgłoszeniowy prosimy wypełnić i przesłać do dnia **31 lipca br.** na adres: rejestracja@nist.gov.pl

Premier Republiki Malty, Dr. Joseph Muscat podczas otwarcia konferencji 16 maja 2017 r. Malta